

Statusrapport på arbeidet med Kunnskapsbiblioteket i Lillestrøm 2018 og videre framdrift i 2019

Status og videre framdrift per 31.12.2018
Hovedprosjekt: 3-årig, ref. 703ce8fc

Fra: Anett Kolstad, biblioteksjef
Kopi: Anne-Berit Haavind, kommunaldirektør kultur

Til: Nasjonalbiblioteket

---

1. Bakgrunn

Kunnskapsbiblioteket har sin bakgrunn i mulighetsstudien fra 2012, som gikk ut på å synliggjøre potensiale for kulturutvikling i Kulturkvartalene sentralt i Lillestrøm. I studien ble det foreslått etablering av et multimediahus med både kultur- og næringsformål i Jonas Liesgt. 5/Kirkegt. 14. Kommunestyret vedtok under behandlingen av Kulturkvartalene å arbeide videre med å realisere intensjonene i mulighetsstudien. (ref. Kirkegata som byrom og kulturarena, kommunestyrets møte 10/10-2012, sak 129/12). Skedsmo kommune vedtok i 2015 en lokal bibliotekstrategi hvor et av satsingsområdene er å etablere et kunnskapsbibliotek i Lillestrøm.

Skedsmo kommune inngikk i 2016 en aksjonæravtale med Lillestrøm Delta AS for etablering av aksjeselskap, utvikling, utbygging og drift av Kvartal 1 i Lillestrøm (eiendommene Jonas Liesgt. 5 og Kirkegt. 14). Selskapet, Kvartal 1 as, engasjerte arkitektene LPO. I den vedtatte aksjonæravtalen pkt. 1, står følgende: For kommunen er det vesentlig motivasjon for satsingen at man på denne måten kan bidra til å realisere kommunens og fylkeskommunens behov for kulturfasiliteter og eventuelle kontorlokaler, og samtidig bidra til utvikling av eiendommen og dens verdier på markedsvilkår. I budsjett 2016 vedtok kommunestyret å få utredet bibliotek i Lillestrøm. Det førte fram til et forprosjekt for et nytt bibliotek, ref. prosjekt 6b26be3e hos Nasjonalbiblioteket. På bakgrunn av forprosjektet kom det i juni 2017 vedtak på å fortsette utredningen av nytt kunnskapsbibliotek i Lillestrøm. Dermed gikk prosjektet over i en hovedprosjektfase.

For øvrig vises det til rapport til Nasjonalbiblioteket 02.02.2018- *“statusrapport på arbeidet med Kunnskapsbiblioteket i Lillestrøm 2017 og videre framdrift i 2018”*.

2. Visjonen i forprosjektet

Visjonen understreker betydningen av et bibliotek for å gjøre Lillestrøm til et spesielt attraktivt sted å bo ut over beliggenhet og byens allmenne kvaliteter. Biblioteket skal bli møtestedet for innbyggerne; et frirom, inspirasjonsrom, møtested og et sted med skapende aktiviteter. Visjonen skisserte tre hovedspor:

1. Det åpne kulturspor: Det åpne kultursporet som vil være det alltid åpne kultur- og kunnskapstilbud som er fritt tilgjengelig for innbyggere i alle aldre hver dag. Det vil være faste arrangementer og aktiviteter i samarbeid med et bredt spekter av partnere i kulturmiljøene. Biblioteket vil binde kulturinstitusjonene i Kulturkvartalene sammen.

2. Kunnskapssporet: Bibliotekets kunnskapsspor vil skape nye tilbud om læring. Det eksisterende samarbeidet med kunnskapsmiljøer skal videreutvikles. Det kan skapes innovative partnerskaper med kunnskapsbyen, næringslivet og med en ny campus i Lillestrøm som vil ligge nært opp til Kulturkvartalene. Det eksisterende samarbeidet med utdanningsinstitusjoner på alle nivåer kan utvikles.

3. Biblioteket som møteplass og arena for offentlig debatt: Biblioteket vil være en møteplass og arena for debatt med rammer for mange forskjellige møter og arrangementer, etter krav i Lov om folkebibliotek (2014). Biblioteket vil være multifunksjonelt, fleksibelt og inkluderende, og åpne for innovative partnerskaper og dialoger.

Det ble i forprosjektet foreslått hvordan visjonene kan realiseres og hvordan biblioteket kan jobbe for å inngå ulike typer samarbeid med de som skal leie i samme hus, med samarbeidspartnere i Kulturkvartalene og samarbeid med kunnskapsmiljøene på Kjeller.

Hovedprosjektet startet 01.07.17, noe forsinket i forhold til aktivitetsplanen som viser forventet oppstart 01.04.17.

Kvartal 1 påregnes å åpne i 2020/2021. Fra 01.01.2020 vil Skedsmo kommune, Sørums kommun og Fet kommune bli Lillestrøm kommune.

I hovedprosjektet skal det prøves ut ulike samarbeids og driftsmodeller.

3. Hovedprosjekt

Målet med hovedprosjektet er å etablere et kunnskapsbibliotek i Lillestrøm om at biblioteket skal bygge opp om visjonen om Lillestrøm som en aktiv kunnskapsby. Prosjektet skal i denne fasen arbeide ytterligere med å beskrive konseptet, herunder vurdere hvordan et totalt bibliotekkonsept kan utvikles, utformes i samarbeid med aktuelle partnere, og en god driftsmodell for biblioteket i Kvartal 1.

Biblioteket er organisert inn i byggeprosjektet, hvor byggeledelsen ligger i Kvartal 1 AS ved prosjektleder Rolf Th. Holm, og et innholdsprosjekt hvor kulturinnholdet i Kvartal 1 er forankret i kultursektoren i Skedsmo kommune ved kommunaldirektør Anne-Berit Haavind. Insam AS ved Sølvi Tellefsen er engasjert som prosjektleder for kulturinnhold.

Det er opprettet en prosjektgruppe (Brukergruppe) med biblioteksjef Anett Kolstad, rektor for Musikk- og kulturskolen Jørn Takla, leder for Lillestrøm kulturbygg (Øvehotell) Nils Gunnerud, leder for Lillestrøm kultursenter Lars-Otto Ullereng, avdelingssjef for fritids- og undomsavdelingen Sidsel Bjerke Hommersand, avdelingssjef for allmennkultur Jan Teksum, leder for Skedsmo musikkråd Børre Velsrud, arkitekter fra LPO og prosjektleder for byggeprosjektet Rolf Th. Holm. Prosjektleder for kulturinnholdet er leder for prosjektgruppen, Sølvi Tellefsen.

Andre sentrale aktører har Akershus teater ved Bo Anders Sundstedt og Museene i Akershus (MiA). Det er avholdt møter og workshops med biblioteket og aktuelle samarbeidspartnere for å planlegge innhold, tjenester, samarbeidsmuligheter og sambruk av lokaler i hele prosjektperioden.

3.1 Utvikling av Kvartal 1 i sammenheng med byutviklingen

Arbeidet med utvikling av arealer, innhold, sambruk, samarbeid, avklaringer i forhold til ulike aktører/mulige leietakere og forhold til omgivelsene for Kvartal 1 har hatt hovedfokus i 2018. Dette vil også være i fokus, slik at man får avklart detaljene i forhold til samarbeid og sambruk, leieavtaler, driftsmodell for bygget og samarbeid med omgivelsene.

Det er tegnet inn to bygg på tomta, et høyhus med bibliotek i de to nederste etasjene (Ekko), og et separat bygg for musikk- og kulturskole og øvingsfasiliteter (Intro). Dette ifølge foreliggende skisser pr 23. januar 2019. Prosjektet har vært 1. gangsbehandlet i hovedutvalg for tekniske tjenester i Skedsmo kommune 20.06.2018, med påfølgende behandling hos Riksantikvaren og Akershus fylkeskommune. Dette har medført noe forsinkelse i byggeprosessen og det forventes en 2. gangsbehandling i Skedsmo kommune i april 2019.

Samtidig med dette har det vært arbeidet med samarbeid mellom leietakerne for å utvikle gode sambruksarenaer og felles tjenesteutvikling til beste for hele befolkningen. Det har også startet en prosess med formål å utvikle en optimal driftsmodell for Kvartal 1, som vil gi innbyggerne tilgang til bygget store deler av døgnet, ref. arbeid med meråpent bibliotek.

Det har vært avholdt faste møter i 2018 (brukermøter), med ulike sentrale aktører/mulige leietakere i hele perioden. Møtene har blant annet omfattet arbeidet med rom- og funksjonsbeskrivelse, herunder sambruk av arealer, drøfting i forhold til driftsmodeller og hvordan kulturinstitusjonene i Kulturkvartalene kan samspille. Samtidig har det vært parallelle møter for å detaljere behovet for samarbeidet mellom leietakerne. Det har vært arbeidet med teknisk kravspesifikasjon.

Byparken har vært oppe til diskusjon, fordi den får stor betydning for biblioteket i Kvartal 1 og eventuell sambruk med det nye Akershus kunstsenter. Det har også vært møter med Ruter om mulig samarbeid hva gjelder nytt trafikkknutepunkt utenfor biblioteket. Andre saker har vært hvordan organisasjoner/eiendommer/bygg skal samspille i området. Arbeidet med Kvartal 1 omfatter samspill med Lillestrøm kultursenter, Kirkegata 10 (ungdomshus), Kirkegata 12, byparkutvikling, nytt Akershus kunstsenter og dermed nytt knutepunkt i tilknytning til Kulturkvartalene.

3.2 Befaringer

Det har vært gjennomført ytterligere befaringer for å få inspirasjon, idéer og informasjon om driftskonsept, innhold og tjenester, og ulike sambruksløsninger i 2018. Som eksempel kan det nevnes Hamar kulturhus og bibliotek og Ullensaker bibliotek, Gilleleje bibliotek i Danmark, DOKK1 og Godsbanen i Århus i Danmark og i Idea Store i London. I tillegg har det vært erfaringsutveksling i felles fora i Akershus og faglig oppdatering ved å ha deltatt på faglige konferanser.

3.3 Utvikling av Kvartal 1 – innhold og prosess

Arbeidet med innholdsutviklingen av biblioteket har bygget videre på forprosjektet og de tre sporene som bygger opp under visjonen om Lillestrøm som aktiv kunnskapsby. I hovedprosjektet er det i 2018 jobbet med å konkretisere de skisserte visjonene i forprosjektet.

Visjonen for biblioteket er:

1. Biblioteket skal være en åpen møteplass for Entreprenørskap, Kultur, Kunnskap og Oppdagelse
  2. Byens og regionens storstue for kultur, kunnskap, inspirasjon og gode opplevelser
- I søknaden til Nasjonalbiblioteket i 2018 om videreføring av Kunnskapsbiblioteket i Lillestrøm, er følgende aktiviteter trukket fram:

- a. **Definere delprosjekter**
- b. **Organisering av prosjektet**
- c. **Kompetanse- og organisasjonsutvikling**
- d. **Brukermedvirkning**
- e. **Samarbeid og partnerskap**
- f. **Innholds og tjenesteutvikling**

I det følgende gis en status på aktiviteten:

- a. **Definere delprosjekter**

Det ble etablert et pilotprosjekt som skal dekke alle tre hovedsporene.

Arbeidet med hovedsporene og pilotprosjekt skal legge grunnlag for arbeidet videre inn i nytt bibliotek i Lillestrøm.

Følgende er gjennomgående i pilotprosjektet:

- Samarbeid og partnerskap
- Deltakelse og medvirkning
- Formidlingsmetoder
- Digital formidling
- Arenautvikling

Dette er i tråd med utviklingen av 4-romsmodellen (*Rapport Folkebibliotekerne i vidensamfunnet, ny model for folkebiblioteket i viden- og oplevelsessamfundet, Dorthe Skot-Hansen, Caspar Hvenegaard Rasmussen og Henrik Jochumsen, 2010*) og synergieffekten av å se pilotprosjektet opp mot kultursporet, kunnskapssporet og møtested og debattarena.

Pilotprosjektets hovedmål er:

- Å utvikle biblioteket som kunnskapsformidler, en moderne arena for litteraturformidling og en arena for møteplass og offentlig debatt.
- Å legge til rette for innovative og nyskapende tilbud til borgerne i nytt kunnskapsbibliotek i Lillestrøm.

Ved å etablere solide og langsiktige partnerskap med ulike samarbeidspartnere vil biblioteket i samarbeid med offentlige og private partnere utforske nye metoder for litteraturformidling både fysisk og digitalt. Biblioteket skal utvikle tjenester både på nett og i det fysiske rommet, slik at tjenestene kan oppleves uavhengig av plattformer og fysiske rom.

b. **Organisering av delprosjektet**

Delprosjektet ble organisert som del av arbeidet med nytt kunnskapsbibliotek i Lillestrøm, hvor prosjekteier er Skedsmo kommune. Det ble opprettet en styringsgruppe med kommunaldirektør Anne-Berit Haavind, avdelingssjef for allmennkultur Jan Teksum og biblioteksjef Anett Kolstad. Prosjektleder er Sølvi Tellefsen, Insam og Rutt Kine Brujordet som er delprosjektansvarlig. Det ble opprettet et prosjektteam som bestod av faggrupelederne for henholdsvis faggruppe for barn og unge, faggruppe for kultur og inspirasjon og faggruppe for IT og system i Skedsmo bibliotek.

c. **Kompetanse- og organisasjonsutvikling**

Skedsmo bibliotek hadde som mål å drive kompetanseutvikling i personalet i tråd med behov i pilotprosjektet. Hovedfokus var kompetanseheving innen prosjektledelse og prosjektarbeid, digital kompetanse og kompetanse innen nye formidlingsformer.

Alle prosjektdeltakerne har gjennomført et kurs i prosjektarbeid og -ledelse. Det legges opp til videreutdanning i prosjektledelse. Samtidig har flere i organisasjonen prøvd ut nye digitale læringsplattformer og fått erfaringslæring i bruk av disse. To bibliotekarer har gjennomført kurs i Shared Reading for å prøve ut en ny formidlingsform slik at møteplassporet kan få en ny dimensjon.

Når det gjelder organisasjonsutvikling har pilotprosjektet bidratt til å utvikle organisasjonen på tvers og hvordan samarbeide med andre partnere. Dette har bidratt til organisasjonslæring.

d. **Brukermedvirkning**

Når det gjelder brukermedvirkning legges det til grunn at det er to hovedgrupper av brukere. Det er brukere og innbyggere som gir innspill og deltar aktivt i utvikling av nytt bibliotek i Lillestrøm og tjenestetilbudet, herunder bidrar til utvikling av pilotprosjektet.

Når det gjelder brukere i egenskap av leietakere i Kvartal 1 (hvor biblioteket blir en del av) foregår dette ved deltakelse brukerforum for Kvartal 1 der Kunnskapsbiblioteket Lillestrøm inngår. Det gjelder i stor grad nære samarbeidspartnere for felles tjenesteutvikling og hvordan man kan dra nytte av hverandre for å utvikle tilbud og tjenester til beste for alle innbyggere.

Når det gjelder innbyggermedvirkning foregår det på flere områder.

Det er gjennomført samtaler og intervjuer av innbyggere på Levende Torg i Lillestrøm sommeren 2018. Barn ble invitert til å tegne sitt drømmebibliotek og det ble kåret en vinner.

Det er etablert en sosial plattform for Kunnskapsbiblioteket i Lillestrøm, via Facebook og en egen nettside for pilotprosjektet, <https://xd.adobe.com/view/7e7d61f8-9b53-4a11-578e-b86b1c8cb729-084c/screen/93866684-9c9b-4541-a1a3-66d2d5df655c/iPad-1/?fullscreen&hints=off>.

e. **Samarbeid og partnerskap**

Samarbeidspartnere og arrangementer ble valgt ut med tanke på videreføring av disse inn i Kvartal 1. Prosjektet vil prøve ut samarbeidskonstellasjonene og arrangementene for å finne ut om det lar seg gjøre å utvikle en fremtidsrettet modell for de tre sporene.

Det ble lagt til grunn følgende hovedgrupper for partnerskap:

- Utdanningsinstitusjoner
- Kunnskaps og forskningsinstitusjoner
- Næringsliv
- Kulturaktører og foreninger
- Frivillige organisasjoner/lag og foreninger
- Bibliotekene i regionen
- Kommunale tjenester

Følgende er hovedsamarbeidspartnere fra 2018:

1. Barnehager og ungdomsskoler
2. Romerikes blad (inngått samarbeid)
3. Skedsmo realfagsenter (inngått samarbeid og avtale utarbeidet)
4. Helse- og sosialsektoren i Skedsmo kommune (avtale utarbeidet)
5. Skedsmo historielag (samarbeid under planlegging)
6. Museene i Akershus (MiA) (Samarbeid under planlegging)
7. Scene 5 (Samarbeid under planlegging)
8. Kirkens bymisjon (Samarbeid under planlegging)
9. Musikk- og kulturskolen (inngått samarbeid)
10. Skedsmo dialog (lag og foreninger)
11. Realfagsenteret (inngått samarbeid og avtale utarbeidet)
12. Cicero (inngått samarbeid)
13. OsloMet (inngått samarbeid)
14. Akershus fylkesbibliotek (inngått samarbeid og avtale utarbeidet)
15. Andre bibliotek i regionen – Nedre Romerike (inngått samarbeid og avtale utarbeidet)

f. **Innholds- og tjenesteutvikling**

I 2018 startet Skedsmo bibliotek med å inngå samarbeid med ulike partnere slik som nevnt i punkt e. I tråd med forprosjektet har det blitt arbeidet med å utvikle samarbeid med utdanningsløp med tanke på livslang læring, herunder både lokale, regionale og nasjonale samarbeidspartnere på flere områder, jamfør listen over. I tillegg prøves nye former for formidling, spesielt digital formidling.

Det ble bestemt at det skulle være hovedfokus på to begivenheter som skjer hvert år:

- ✓ Verdens bokdag 23. april
- ✓ Forskningsdagene i september.

Det er to konkrete hendelser slik at arbeidet gjennom hele året kan bygge opp om disse begivenhetene. Biblioteket og partnerne vil sammen kunne utvikle tjenester og aktiviteter som vil oppfylle hovedprosjektets visjoner og målsetting. Dette vil gi et godt grunnlag for å utvikle samarbeidsmodeller i et nytt kunnskapsbibliotek i Lillestrøm.

På bakgrunn av samarbeid som ble inngått i 2018, ble det gjennomført tiltak som Skedsmo bibliotek ikke har prøvd før for å teste ut ulike samarbeidsmodeller.

Eksempler på tiltak:

Skedsmo realfagsenter: Forskningsdagene i september ble gjennomført med tanke på nye målgrupper, kunnskapsformidling på en annerledes måte og stor overføringsverdi. Nye målgrupper ble lagt merke til.

Barnehagene i Skedsmo: Formålet med å inngå samarbeid med barnehagene, var å skape en ny måte å arbeide med brukerinvolvering for å markedsføre Kunnskapsbiblioteket Lillestrøm. Barnehagene kom med ideer til omgivelsene rundt et nytt bibliotek i form av pepperkakefigurer, hus og annet. Som et ledd i markedsføringen ble dette filmet i 3D for å få større oppmerksomhet rundt nytt bibliotek og prøve ut ny plattform. Dette ble lagt ut på biblioteks hjemmesider og markedsført i alle kanaler. Det skapte stor oppmerksomhet.

For å bygge opp under videre arbeid med Verdens bokdag 23. april ble det lagt vekt på å gjennomføre noen store arrangementer i 2018. Dette føyer seg godt inn i arbeidet med Bokåret 2019.

5. Aktiviteter i 2019

Når det gjelder framdriftsplanen for 2019, vil dette innebære ytterligere arbeid med bruker- og innbyggermedvirkning og deltakelse. I tillegg vil arbeidet med pilotprosjektet være høyt prioritert, slik at man kan få testet ut tiltak, om hva som skal videreføres og evt. hvordan dette skal implementeres i nytt bibliotek Lillestrøm. Det vil være et omfattende arbeide hva gjelder videre planlegging, etablering og forberedelse til bygging av Kvartal 1.

Det vil bli arbeidet videre med hovedplan for Kvartal 1 og biblioteket og hvordan Kvartal 1 og biblioteket kan bli et fyrtårn i utviklingen av Lillestrøm og regionen. Dette skal arbeides med i tråd med visjonen for Kvartal 1 og nytt kunnskapsbibliotek i Lillestrøm.

Hovedpunkter i framdriftsplanen for 2019:

Tiltak	Tidsfase	Aktører
Kvartal 1: bygg, arealer, politisk behandling, leieforhold med mer	01.01-01.08.2019	byggherre
Kvartal 1: brukermøter, samarbeid,	01.01-31.12.2019	Alle leietakere/byggherre
Kvartal 1: Utvikle gode sambruksløsninger til beste for befolkningen	01.01-31.12.2019	Alle leietaker/byggherre
Kvartal 1: markedsførings- og kommunikasjonsplan, samarbeid med eksterne, eksterne seminarer	01.03-31.12.2019	Alle leietakere
Kvartal 1: Utvikling av driftsmodell for bygget	01.04-31.12.2019	Alle leietakere
Uttesting av samarbeidskonstellasjoner i pilotprosjektet for ny tjenesteutvikling	01.01-31.12.2019	Biblioteket i samarbeid med leietakere og eksterne samarbeidspartnere og brukere av biblioteket
Kompetanseutvikling spesielt med fokus på prosjektarbeid	01.01-31.12.2019	Alle i biblioteket
Studieturer og befaringer	01.03-31.12.2019	Alle leietakere
Arbeidsseminarer/workshop-partnerskapsutvikling	01.05-31.12.2019	Biblioteket, i samarbeid med partnere
Synliggjøring/markedsføring, fysisk/digital/sosiale medier	01.01-31.12.2019	Biblioteket

VEDLEGG 1

Regnskap for 2018, også sendt i underskrevet stand

Konto	Konto (T)	Prosjekt (T)	Beløp	Rev. budsjett
11151	MAT TIL BEVERTNING møter/utvalg/råd/kurs/opplæring	BIBLIOTEK I LILLESTRØM	4 732,00	0,00
11732	REISEUTG.: BUSS, TAXI, FLY, LEIEBIL, BOMP., PARKERING	BIBLIOTEK I LILLESTRØM	5 412,50	0,00
12710	KONSULENTHONORAR	BIBLIOTEK I LILLESTRØM	308 906,25	300 000,00
14290	MERVERDIAVGIFT SOM GIR RETT TIL MVAKOMPENSASJON	BIBLIOTEK I LILLESTRØM	79 334,25	0,00
			398 385,00	300 000,00
	Egeninnsats Skedsmo kommune		140 000,00	
			140 000,00	

VEDLEGG 2

Budsjett for 2019

INNETEKTER	
Søknadsbeløp fra NB	350000
Egenfinansiering	140000
	490000
UTGIFTER	
Prosjektledelse	200000
Innholdsutvikling	50000
Utredninger	50000
Kompetanseheving	30000
Seminarer og workshops	100000
Sluttrapport	60000
	490000